

Živíme Německo cenami plynu a elektřiny.

Expert sečetl

- CZ24 News | 6. května 2022

ČESKO: Obchodování s elektřinou na burze v Lipsku polostátním ČEZem je čistě rozhodnutí české vlády. Přitom jde o nevýhodné respektování nařízení z Bruselu o jednotném energetickém trhu s elektrickou energií. V podobné pozici je Česko i v případě plynu, který máme nejdražší v Evropě, protože ho násobně předražený nakupujeme od našich západních sousedů. „Naši občané i firmy tak přispívají k vyšší životní úrovni v Německu,“ říká pro ParlamentníListy.cz Jan Skalický, bývalý šéf Ředitelství vodních cest. Podle odborníka na energetiku je třeba snížit sazbu DPH a spotřební daně, protože nyní tyto daně vynášejí mnohem více než dříve.

Foto: Hans Štembera

Popisek: Ing. Jan Skalický

Jak byste charakterizoval momentální energetickou situaci Česka ve světle toho, jaké zdražení plynu a elektřiny se už několik měsíců valí na tuzemské domácnosti i firmy? Proč na nás drahota doléhá víc než na jiné - i sousední - země?

Důvodem je to, že naše vláda hledá záchranu jen v Bruselu. Vláda nemístně spoléhá na Brusel, na společnou evropskou energetickou politiku, zatímco většina zemí - namátkou Polsko, Maďarsko, Portugalsko - se spoléhá sama na sebe a energetickou situaci si řeší tyto země samy. Navíc my nemáme podepsaný dobrý kontrakt a plyn kupujeme z Německa za 25 korun za kubík a Němci na něm vydělávají minimálně 15, ale taky třeba až 19 korun, protože ten samý kubík nakoupili z Ruska za 6 korun. Roční spotřeba plynu v České republice je 9 miliard kubíků, a tudíž Česko tím přichází o 140 až 150 miliard korun jenom na plynu. Kdybychom měli kontrakt přímo s Ruskem, měli bychom kubík za cca 10 až 12 korun. Řešením by bylo i to, kdyby ministr průmyslu Jozef Síkela či premiér Petr Fiala vyrazili do Německa a tam dohodli kontrakt na cenu plynu 10 až 15 korun za kubický metr. To by byla výrazná pomoc našim domácnostem i průmyslu.

Pokud se zmínění politici k tomuto kroku neodhodlají, jaká jiná opatření by měla

pětikoaliční vláda přijmout, aby se alespoň částečně snížily dopady prudkého zdražení? Nebo bychom v tomto na stát spoléhat vůbec neměli?

Řešením je samostatné hledání zdrojů a dopravních směrů pro dovoz energií, musíme tudíž usilovat o diverzifikaci směrů dodávek plynu. Dále je třeba snížit sazbu DPH a spotřební daně, protože nyní tyto daně vynášejí mnohem více než dříve. DPH na plyn mohou snížit na 15 procent a celkově vybere stát stejně jako před zdražením. Také by česká vláda měla zastropovat ceny elektrické energie tak, jako to udělalo Slovensko. Prostor v zisku ČEZu je dostatečný, aby tento krok naše vláda mohla udělat.

Ruský plynárenský podnik Gazprom zastavil dodávky plynu do Polska a Bulharska, protože za něj nezaplatily v rublech. „Ze strany Ruska tak dochází k dalšímu vyhrocování situace a porušování platných smluv. Je to další důkaz toho, že se musíme postupně zbavit závislosti na ruských fosilních palivech,“ prohlásil český premiér Petr Fiala. Jde jen o politickou proklamaci, nebo existuje způsob, jak se této závislosti opravdu zbavit?

Není žádný problém platit v rublech. Pokud se naše vláda vyjadřuje k tomu, že se nemá platit v rublech, je to jen gesto a truc. Proč to takto komentuje, když Němci, od nichž my ruský plyn kupujeme, v klidu v rublech platí? V čí prospěch vláda takhle mluví? Po Polsku a Bulharsku jsme tak třetí nejmilitantnější a – bohužel – budeme za to platit. Bulhaři přitom se zastavením ruského plynu žádný zásadní problém nemají, protože k nim plyn dále proudí z jihu z Turecka, Poláci berou plyn také z Německa, takže i oni nejsou nedostatkem plynu přímo ohroženi.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘISPĚT

Česká republika sice z Ruska plyn neodebírání, ale z Německa odebíráme ruský plyn. Vy už jste také zmiňoval jak násobně předražený je a jak si náš západní soused tímto přeprodáváním přilepšuje. Dá se to brát tak, že evropská velmoc profituje jak z nízkých cen, za které nakupuje z Ruska, tak z ochoty Česka platit přemrštěnou cenu?

Ano, je to opravdu tak, že plynovodní potrubí, která jsme původně měli přes Ukrajinu a Slovensko byly nahrazeny trasou Nord Stream I a od té doby odebíráme plyn přes Německo. Už jsem mluvil o tom, že Rusko prodává kubík plynu za 6 korun a my ten samý kubík kupujeme za 25 korun, přičemž ale německé firmy kupují kubík za cca 10 korun. U nás tedy máme nejdražší plyn v celé Evropě. Naši občané i firmy tak přispívají k vyšší životní úrovni v Německu, protože tamní trh umožňuje klidně tyto vyšší ceny, stejné ceny však u nás extrémně zatěžují peněženky obyvatel i snižují konkurenceschopnost firem.

Když v Česku roste cena elektřiny, svádí se to na burzu v Lipsku, a proto se objevují výzvy k tomu, aby polostátní ČEZ v Lipsku obchodoval pouze přebytky elektřiny, které mu zůstanou po uspokojení domácí poptávky. To je model, který nařídila francouzská vláda společnosti EDF a letos k podobnému kroku sáhla i slovenská vláda. Když české energetické firmy k

prodeji elektřiny na lipské burze žádná eurosmlouva nenutí, co je k tomu vede?

Je to čistě rozhodnutí české vlády. Je to nevýhodné respektování nařízení z Bruselu o jednotném energetickém trhu s elektrickou energií. My se proti tomu nechceme vymezit, jako to udělali Poláci a Francouzi. Naši politici si na žádnou revoltu netroufnou a upřednostňují tak cizácké zájmy před zájmy našich obyvatel – to je na hraně vlastizrady. Před obyvatelstvem to chtějí schovat za clonu války na Ukrajině. Přitom česká vláda může vyhlásit: „Následujeme chování Polska a Francie a budeme na burze obchodovat jen naše přebytky elektrické energie“.

Ale, jak říkáte, k tomu Fialovu kabinetu chybí odvaha, tak s tím počítat nemůžeme. Ceny energií však v nemalé míře ovlivňují i emisní povolenky. Cílem tohoto regulatorního výmyslu Evropské komise bylo motivovat firmy produkující oxid uhličitý, aby jeho produkci omezily a výhledově přešly na jiné technologie. Začali s nimi ale kšeftovat spekulanti a nyní už pětinu toho, co platíme za každou kilowatthodinu, mají na svědomí právě emisní povolenky. I když by jejich zrušení bylo jedinou cestou, jak rychle výrazně snížit cenu elektřiny, lze o něčem takovém vůbec uvažovat?

Krok jedna jsem již zmínil, a to opuštění burzy, a tudíž lepší ceny pro naše odběratele. Krok dva je vystoupení z jednotného evropského systému emisních povolenek. Dá se to totiž napadnout ústavně. Emisní povolenka není nic jiného než skrytá spotřební daň, která se ale neplatí státu, ale soukromému investorovi, držiteli té emisní povolenky. Brusel vše kolem emisních povolenek totiž předal do soukromých rukou. Proto je to možno napadnout u Ústavního soudu pro neplatnost tohoto systému plateb za emisní povolenky. Občan přece nemůže být nucen platit soukromému držiteli – obchodníkovi s emisními povolenkami. Tyto povolenky se vlastně staly cenným papírem.

Faktorem, který zřejmě požene cenu elektřiny ještě vzhůru, je obava z jejího hrozícího nedostatku. Je otázka, zda v budoucnu bude elektřiny dost, už teď aktuální a na čem bude odpověď záviset?

Je to aktuální otázka, protože se Německo přeorientovalo na obnovitelné zdroje. Slunce, vítr, ale také na plyn. Zrušili všechny jaderné elektrárny a teď hovoří o tom, že zruší i plyn. Dříve, nebo později proto Evropě hrozí nestabilita energetické soustavy a blackout. Na burze při hrozbě blackoutu budou Němci stahovat z trhu energie, které budou chybět nám, a tak prudce porostou jejich ceny. Takto, bohužel, zatím vypadá naše situace na trhu s energiemi a aktivní a efektivní kroky Fialovy vlády ve prospěch našich obyvatel ani firem zatím opravdu nevidíme.

Sledujte nás na Telegramu: t.me/cz24news

[ZDROJ](#)